

Van: Jos Gysels

Aan:

Datum: 28 april '09

Status:

Onderwerp:

Persoonlijke reflectie op de Conferentie over Biodiversiteit na 2001 van de Europese Commissie in Athene.

De reflectie is persoonlijk en o.m. beïnvloed door de debatten in de werkgroepen waaraan ik heb deelgenomen (i.c. integratie van biodiversiteit en bedrijfsleven en evaluatie Natura 2000).

*Jos Gysels,
Hoofd dienst beleid*

De resultaten van de conferentie zijn te vinden op de website van de Europese Commissie¹. De reactie van de NGO's van het European Habitat Forum staat o.m. op de website van BirdLife².

Aanwezigen: voor de Vlaamse overheid was Els Martens (ANB) aanwezig; voor de Federale overheid Ines Verleye (FOD Leefmilieu); Wallonië en Brussels hadden geen vertegenwoordigers gestuurd; Jurgen Tack (INBO) was aanwezig als voorzitter van European Platform for Biodiversity Research Strategy (EPBRS). Jos Gysels (Natuurpunt) maakte deel uit van de delegatie van BirdLife International en in opdracht van MINA-raad.

Verklaring van Athene en van de Europese Commissie.

Van 26 tot 28 april organiseerde de Europese Commissie in Athene een zgn. "high-level meeting" over biodiversiteitsbeleid na 2010³. De aanwezigheid van commissievoorzitter Barroso onderstreepte het belang van de vergadering⁴. In een verklaring werd opgeroepen om het biodiversiteitsbeleid te versterken en te verbreden. De meeting van de Commissie volgde op een bijeenkomst van de G8 ministers van leefmilieu die op 23 april in Siracuse (It) een charter ("Carta") ondertekenden over biodiversiteit⁵. Daarvoor was er een informele

1

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=IP/09/649&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

2 <http://www.birdlife.org/news/extra/europe/athens.html>

3 http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/policy/pdf/BPB_2010.pdf

4

<http://europa.eu/rapid/pressReleasesAction.do?reference=SPEECH/09/197&format=HTML&aged=0&language=EN&guiLanguage=en>

5

http://www.g8ambiente.it/public/images/20090424/doceng/09_04_24_Carta%20di%20Siracusa%20on%20Biodiversity.pdf

bijeenkomst van de ministers van leefmilieu in Praag over klimaatadaptatie. De conferentie kan zeker beschouwd worden als een “statement” van de Commissie die biodiversiteitsbeleid blijft beschouwen als een Europese prioriteit (naast/na klimaatbeleid?). Voor EU-commissaris Stavros Dimas was het uiteraard ook een gelegenheid om zich te tonen aan het thuispubliek⁶.

Er is een algemene overeenstemming over urgentie en ernst van de biodiversiteitscrisis.

De achteruitgang van biodiversiteit, wereldwijd en in de Europese Unie wordt algemeen gezien als een vaststaand feit. Er wordt ook van uitgegaan dat de doelstelling geformuleerd in 2001 (stoppen van de achteruitgang tegen 2010) niet zal gehaald worden. Zie hiervoor de tussentijdse evaluatie van het actieplan biodiversiteit die eind vorig jaar bekend gemaakt werd⁷. In Athene werden enkele nieuwe cijfergegevens gepresenteerd. Deze zullen wereldkundig worden gemaakt op de Dag van de Biodiversiteit op 22 mei.

De erkenning dat NATURA 2000 levert traag maar zeker resultaten op.

De positieve effecten van de vogelrichtlijn zijn aantoonbaar, nog niet die van de habitatrichtlijn⁸. Hoe dan ook vormen de twee natuurrichtlijnen op dit moment de enige en onvervangbare basis voor een biodiversiteitsbeleid op Europees niveau. Dit werd in de werkgroep globaal ook onderschreven door de doelgroepen (landbouwers, eigenaars, jagers). Er waren enkel wat dissonante klanken van een (Duitse regionale) overheid die zichzelf gehinderd weet bij de uitbouw van infrastructuurwerken. Het pleidooi om vogel- en habitatrichtlijn volledig te integreren (wat vooral een afzwakking van de VRL zou betekenen) werd niet op gejuich onthaald.

Er zijn voorlopig weinig concrete voorstellen voor bijkomende initiatieven of acties.

Ook al is men het er over dat er “meer” nodig is, en dat het NATURA 2000 moet voortgezet (versterkt, versneld, ...) worden, toch zijn er weinig echt (ver)nieuwe(nde) voorstellen. De Verklaring van Athene geeft wel een goed overzicht van de denk- en oplossingsrichtingen. De bijeenkomst moet dan ook eerder opgevat worden als een (door)startmoment naar een volgende actieplan, met nog veel werk voor de boeg (zowel voor het uitvoeren van bestaand beleid als voor het uitwerken van meer effectieve maatregelen).

Klimaatbeleid wordt alom gezien als het grote voorbeeld.

Er ging geen onderwerp voorbij of er werd een vergelijking gemaakt met het klimaatbeleid. Waarom krijgt de klimaatcrisis zo veel aandacht (politiek, publiek, economisch), terwijl de biodiversiteitscrisis een marginaal gebeuren blijft? Velen zagen veel inspiratie in de klimaatbeleid en pleitten voor een meer uitgesproken koppeling van klimaat en biodiversiteit (in het vooruitzicht van de klimaatop in Kopenhagen).

Aandacht voor biodiversiteit en bedrijfsleven, ecosystemendiensten en (economische) crisis.

Biodiversiteit en bedrijfsleven was een prioriteit van het Portugees voorzitterschap in 2007. Op de COP-9 in Bonn was er veel aandacht voor de ecosystemenbenadering met de presentatie van de eerste resultaten van de TEEB-studie (“The Economics of Ecosystems and

⁶ http://ec.europa.eu/commission_barroso/dimas/index_en.htm

⁷ http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/comm2006/bap_2008.htm

⁸ http://www.birdlife.org/news/news/2007/08/science_article.html

Biodiversity”)⁹. Na de “vermaatschappelijking” en “mondialisering” van het natuurbehoud lijkt de fase van de “economisering” nu toch stilaan onomkeerbaar. Ondanks (of misschien zelfs dankzij) de financieel-economische crisis, maar zonder dat de toekomst al duidelijk uitgetekend is.

Citaat van de week: “*The past is no longer a good indication of the future*”. Jacqueline McGlade (EEA).

9

http://www.iclei.org/fileadmin/user_upload/documents/Global/Programs/biodiversity/resources/Sukhdev_Bonn_UN_Day_24th_Oct_Final.pdf